

Шафарикъ отхвърли неговите заключения, като родени „отъ страсть камъ новосказанія и отъ особени понятия за народната честь и слава.“ (Славян. Древн. т. II. кн. I.). Тоя сѣщи приговоръ сѣ потвърждаде до сега и другите писатели-слависти, които сѣ говорили за тоя предметъ.

А между това Венелинъ е билъ близо до истината, но я е затемнилъ, като са пусналъ по стрѣмленията на своето пламенно въображение. Но, при сичкото това, неговото сѣчинение „Древнѣ и нынѣшниѣ Болгаре“ е произведение на още младъ и доволно неопитенъ ученъ (той е билъ едвамъ 27-годишенъ, когато са е появила тая книга въ печатътъ). Слѣдъ време малко по-спокойните изслѣдования го би накараде да са откаже отъ нѣкои и други крайни виводи и заключения; това можеме да предполагаме като глѣдаме на неговите по-нататашни трудове. Смъртта го грабна твърде рано (въ 1839 година, на 37-годишниятъ възрастъ).

А въ какво са е заключала главната погрѣшка на Венелина?

Той видѣлъ, че тюрко-финската теория за происхождението на бѣлгарете явно противорѣчи на тѣхниятъ исторически животъ; той са усѣтилъ, че въ основата на тая теория трѣба да има различни недоразумѣния; но отъ него избѣгнало най-сѣщественното отъ тие недоразумѣния. У нѣкои срѣдновековни писатели бѣлгарете са наричатъ то гунни, то бѣлгаре, и това обстоятелство е послужило за най-важно основание на тюрко-финската теория. За да докаже